

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

16 päivänä syyskuuta 2013*

Kilpailu — Kartellit tai muut yhteistoimintajärjestelyt — Kylpyhuonekalusteiden Belgian, Saksan, Ranskan, Italian, Alankomaiden ja Itävallan markkinat — Päätös, jossa todetaan SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan rikkominen — Hinnankorotusten koordinointi ja arkaluonteisten kaupallisten tietojen vaihtaminen — Kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevistä toiminnasta vastuuseen joutuminen — Sakot — Sakkojen määrän laskennasta annetut vuoden 2006 suuntaviivat — Rikkomisen vakavuus — Kertoimet — Lieventävät seikat — Sakon määrän alentaminen — Merkittävä lisäarvo

Asiassa T-408/10,

Roca Sanitario, SA, kotipaikka Barcelona (Espanja), edustajinaan asianajajat J. Folguera Crespo ja M. Merola,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis ja F. Castilla Contreras, sittemmin Castillo de la Torre, Antoniadis ja F. Jimeno Fernández,

vastaajana,

jossa unionin yleistä tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan osittain SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia COMP/39.092 - Kylpyhuonekalusteet) 23.6.2010 annettu komission päätös K (2010) 4185 lopullinen ja toissijaisesti alentamaan kyseisellä päätöksellä kantajalle määrätyn sakon määrää,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit K. Jürimäe (esittelevä tuomari) ja M. van der Woude,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.3.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

tuomion¹

--

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 29 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 8.9.2010 jätetyllä kannekirjelmällä.
- 30 Unionin yleinen tuomioistuin (neljäs jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja esitti unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena kahdelle asianosaiselle kirjallisia kysymyksiä, joihin ne vastasivat asetetussa määräajassa.
- 31 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin kuultiin 6.3.2013 pidetyssä istunnossa.
- 32 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- kumoaa riidanalaisen päätöksen 1, 2 ja 4 artiklan siltä osin kuin ne koskevat kantajaa
 - toissijaisesti alentaa kantajalle määrätyn sakon määrää
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 33 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

--

2. Toissijaisesti esitetyt vaatimukset, jotka koskevat kantajalle määrätyn sakon määrän alentamista

--

Toinen väite, joka koskee alennuksia, jotka kantajan tytäryhtiölle mahdollisesti myönnetään

- 189 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin myöntää sille sakon määrän alennukset, jotka yhdelle sen tytäryhtiöistä mahdollisesti myönnetään kanteissa, jotka on nostettu asiassa T-411/10, Laufen Austria vastaan komissio ja asiassa T-412/10, Roca vastaan komissio. Jos nimittäin kantajan vastuu perustuu pelkästään siihen, että se muodosti yhden ainoan yrityksen tytäryhtiöidensä Roca Francen ja Laufen Austrian kanssa, kuten komissio väittää riidanalaisessa päätöksessä, kantajaan on sen mukaan sovellettava kaikkia yhteisvastuullisesti määrätyn sakon määrän alennuksia, jotka kyseiselle tytäryhtiölle tämän nostaman kanteen yhteydessä mahdollisesti myönnetään.

1 — Tästä tuomiosta on otettu tähän vain kohdat, joiden julkaisemista unionin yleinen tuomioistuin pitää aiheellisenä.

- 190 Vetoamatta muodollisesti tämän argumentin tutkimatta jättämiseen komissio väittää lähinnä, että kantaja ei voi tyytyä viittaamaan argumentteihin, jotka sen tytäryhtiöt Roca France ja Laufen Austria esittivät omissa kanteissaan, hyötyäkseen sakon määrän alennuksista, jotka näille mahdollisesti myönnetään.
- 191 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen suullisessa käsittelyssä esittämiin kysymyksiin asiassa C-286/11 P, komissio vastaan Tomkins, 22.1.2013 annetun tuomion vaikutuksesta tämän argumentin arviointiin komissio lisäsi, että kyseisen tuomion mukaan ainoastaan tilanteessa, jossa emoyhtiö ja tytäryhtiö esittävät omissa kanteissaan samankaltaisia kanneperusteita, unionin yleinen tuomioistuin voi soveltaa tytäryhtiölle myönnettyä sakon määrän alennusta myös emoyhtiöön. Kyseisestä tuomiosta ei sen sijaan komission mukaan seuraa minkäänlaista tytäryhtiölle sen nostamassa kanteessa myönnetyn sakon määrän alentamisen automaattista laajentamista koskemaan emoyhtiötä.
- 192 Asianosaisten argumentit huomioiden ensin on tarkasteltava kantajan sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa tueksi esittämän toisen argumentin tutkittavaksi ottamista ennen kuin tarkastellaan sitä, onko kyseinen argumentti perusteltu.

Toisen argumentin tutkittavaksi ottaminen

- 193 Tästä on muistutettava, että Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ja työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kanteessa on mainittava riidan kohde ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.
- 194 Oikeuskäytännön mukaan näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi ratkaista kanteen. Sama koskee kaikkia vaatimuksia, joiden yhteydessä on esitettävä perusteet ja perustelut, jotka mahdollistavat sen, että sekä vastaaja että tuomioistuin voivat arvioida, ovatko ne perusteltuja (asia T-43/92, Dunlop Slazenger v. komissio, tuomio 7.7.1994, Kok., s. II-441, 183 kohta). Kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin itse kannekirjelmän tekstistä, kunhan ne on esitetty johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi. Kannekirjelmää voidaan tukea ja täydentää tietyiltä osin viittaamalla sen liitteenä olevien asiakirjojen kohtiin, mutta viittaamalla yleisluonteisesti joihinkin asiakirjoihin, vaikka ne olisivatkin kannekirjelmän liitteinä, ei korjata sitä, että kanteessa ei ole mainittu olennaisia oikeudellisia perusteita ja perusteluita, jotka siinä on edellä mainittujen määräysten mukaan esitettävä (ks. asia T-201/04, Microsoft v. komissio, tuomio 17.9.2007, Kok., s. II-3601, 94 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 195 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että toisella argumentilla, jonka kantaja esittää tukeakseen vaatimuksiaan sakon määrän alentamisesta, kantaja ei – toisin kuin komissio väittää – tyydy viittamaan kirjelmiin, jotka sen tytäryhtiöt Roca France ja Laufen Austria esittivät omien kanteidensa yhteydessä. Kantaja päinvastoin tukee nimenomaisesti kyseistä argumenttia väittämällä, että koska sen katsottiin olevan vastuussa kyseisten tytäryhtiöiden kilpailunvastaisista toimista yksinomaan siksi, että se on niiden emoyhtiö, sille yhteisvastuullisesti määrätty sakko on pelkkä heijastuma tästä yhteisvastuusta. Kantaja kehitti näin ollen omat perustelunsa, joiden mukaan se katsoo, että se voi emoyhtiönä hyötyä sen tytäryhtiöille mahdollisesti myönnettävästä sakon määrän alentamisesta, eikä sen tarvitse osoittaa – toisin kuin sen tytäryhtiöiden – komission tehneen virheen kyseisen sakon määrän laskemisessa.
- 196 Tässä tilanteessa on hylättävä komission argumentti, jonka mukaan kantajan sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa tueksi esittämä toinen argumentti on jätettävä tutkimatta.

Toisen argumentin perusteltavuus

- 197 Ensiksi on todettava, että asiassa T-411/10, Laufen Austria vastaan komissio tänään antamallaan tuomiolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Laufen Austrian vaatimuksen, joka koski sille riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa määrätyn sakon määrän alentamista.
- 198 Tässä tilanteessa kantajan sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa tueksi esittämä toinen argumentti on hylättävä tehottomana siltä osin kuin se koskee Laufen Austrialle mahdollisesti myönnettävän sakon määrän alentamisen soveltamista kantajaan.
- 199 Toiseksi on todettava, että asiassa T-412/10, Roca vastaan komissio tänään antamallaan tuomiolla unionin yleinen tuomioistuin alensi Roca Francelle ja kantajalle riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 4 kohdan b alakohdan nojalla yhteisvastuullisesti määrätyn sakon määrää komission Roca Francen vuoden 2002 yhteistyötiedonantoon perustuvan sakon määrän alentamispyyntönsä yhteydessä esittämien seikkojen arvioinnissa tekemän virheen vuoksi. Tässä tilanteessa unionin yleinen tuomioistuin vahvisti riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa Roca Francelle yhteisvastuullisesti kantajan kanssa määrätyn sakon määräksi 6 298 000 euroa alennettuaan sakon määrää kuudella prosentilla.
- 200 Kun otetaan huomioon asianosaisten argumentit, jotka esitetään tämän tuomion 189–191 kohdassa, on näin ollen selvitetävä, voidaanko kantajalle myöntää yksinomaan emoyhtiönä, jonka katsottiin olevan yhteisvastuussa tämän tuomion 199 kohdassa tarkoitetun sakon maksamisesta, sama sakon määrän alennus, kuten se vaatii.
- 201 Tästä on todettava, että oikeuskäytännön mukaan tilanteessa, jossa emoyhtiö ei ole osallistunut konkreettisesti kartelliin ja jossa sen vastuu perustuu yksinomaan sen tytäryhtiön kyseiseen kartelliin osallistumiseen, emoyhtiön vastuu on tytäryhtiön vastuuseen nähden täysin johdannainen, liitännäinen ja siitä riippuvainen (ks. vastaavasti edellä 191 kohdassa mainittu asia komissio v. Tomkins, tuomion 39 kohta), eikä sen vastuu voi näin ollen olla suurempi kuin sen tytäryhtiön vastuu (ks. vastaavasti asia T-382/06, Tomkins v. komissio, tuomio 24.3.2011, Kok., s. II-1157, 38 kohta, joka pysytettiin muutoksenhaussa edellä 191 kohdassa mainitussa asiassa komissio v. Tomkins annetussa tuomiossa, 39 kohta).
- 202 Käsiteltävässä asiassa on muistutettava, että kantaja ei osallistunut konkreettisesti todettuun rikkomiseen. Sen katsottiin nimittäin olevan vastuussa Roca Francen toimista yksinomaan emoyhtiönä, joka omistaa tytäryhtiönsä kokonaan.
- 203 Tässä tilanteessa on todettava, että koska käsiteltävässä asiassa kantajan vastuu on tytäryhtiön vastuuseen nähden täysin johdannainen, liitännäinen ja siitä riippuvainen, eikä se näin ollen voi tämän tuomion 201 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan olla suurempi kuin tytäryhtiön vastuu, kantajan vaatimusten mukaisesti sen vaatimus siitä, että sille myönnetään Roca Francen saama sakon määrän alennus, on hyväksyttävä.
- 204 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa komission argumenteilla.
- 205 Komissio vetoaa ensinnäkin asiassa C-310/97 P, komissio vastaan AssiDomän Kraft Products ym., 14.9.1999 annettuun tuomioon (Kok., s. I-5363) ja yhdistetyissä asioissa C-201/09 P ja C-216/09 P, ArcelorMittal Luxembourg vastaan komissio ja komissio vastaan ArcelorMittal Luxembourg, 29.3.2011 annettuun tuomioon (Kok., s. I-2239, 142 kohta) ja väittää, että jos kantaja ei ole esittänyt minkäänlaista argumenttia sille yhteisvastuullisesti määrätystä sakosta, riidanalainen päätös on sen osalta lainvoimainen siltä osin kuin siinä määrätään kantajalle sakko riippumatta yhdelle sen tytäryhtiöistä näiden nostamien kanteiden yhteydessä mahdollisesti myönnettystä sakon määrän alentamisesta.

- 206 Tästä on huomautettava, että tämän tuomion 205 kohdassa mainituissa tuomioissa katsottiin, että jos se, jolle tietty päätös on osoitettu, päättää nostaa tästä päätöksestä kumoamiskanteen, unionin tuomioistuinten käsiteltäväksi on saatettu vain ne päätöksen osat, jotka koskevat tätä adressaattia. Sitä vastoin osat, jotka koskevat muita adressaatteja ja joista ei ole valitettu, eivät ole sen asian kohteena, joka on saatettu unionin tuomioistuinten ratkaistavaksi (edellä 205 kohdassa mainittu asia komissio v. AssiDomän Kraft Products ym., tuomion 53 kohta ja edellä 205 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat ArcelorMittal Luxembourg v. komissio ja komissio v. ArcelorMittal Luxembourg ym., tuomion 142 kohta).
- 207 Yhtäältä on huomautettava, ettei edellä mainitulla oikeuskäytännöllä ole merkitystä tässä asiassa. Se nimittäin koskee päätöksen osittaisen kumoamisen vaikutuksia. Sillä ei näin ollen voida kyseenalaistaa näkemystä, jonka mukaan tilanteessa, jossa emoyhtiön vastuu johtuu puhtaasti sen tytäryhtiön vastuusta, emoyhtiön vastuu ei voi olla suurempi kuin tytäryhtiön vastuu (ks. vastaavasti edellä 191 kohdassa mainittu asia komissio v. Tomkins, tuomion 46–50 kohta). Tässä tilanteessa unionin yleinen tuomioistuin voi soveltaa emoyhtiöön sen nostaman kanteen yhteydessä ja siltä osin kuin emoyhtiö on tätä vaatinut unionin yleisen tuomioistuimen tytäryhtiölle tämän nostaman kanteen yhteydessä mahdollisesti myöntämää sakon määrän alennusta.
- 208 Toisaalta sikäli kuin komission argumentti on ymmärrettävä siten, että sillä pyritään osoittamaan, että jos unionin yleinen tuomioistuin hyväksyy kantajan sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa tueksi esittämän toisen argumentin, se lausuu ultra petita, on muistutettava – kuten tämän tuomion 195 kohdassa todettiin –, että kantaja esitti toisessa vaatimuksessaan, joka koski toissijaisesti sille määrätyn sakon määrän alentamista, perustelut kyseisen argumentin tueksi. Tässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin alentaa näin ollen kantajan sakon määrää kyseisten perustelujen eikä viran puolesta esitettyjen perusteiden perusteella.
- 209 Vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen suulliseen kysymykseen komissio väitti lähinnä, että tytäryhtiölle tämän kanteen yhteydessä myönnetyn sakon määrän alentamisen laajentaminen koskemaan myös emoyhtiötä edellyttää sitä, että emo- ja tytäryhtiö esittävät omissa kanteissaan samankaltaisia kanneperusteita, kuten tämän tuomion 191 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan Tomkins annetun tuomion 56 kohdasta ilmenee. Käsiteltävässä asiassa kantaja ei komission mukaan kuitenkaan vedonnut virheeseen, jonka se katsoo komission tehneen kantajalle yhteisvastuullisesti sen tytäryhtiöiden kanssa määrätyn sakon määrän laskennassa.
- 210 Tästä on huomattava, että tämän tuomion 191 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan Tomkins antamansa tuomion 56 kohdassa unionin tuomioistuin vahvisti, että koska Tomkins plc ei ollut vedonnut virheeseen varoittavan vaikutuksen varmistamiseksi vahvistetun korotuskertoimen soveltamisessa, unionin yleinen tuomioistuin ei perustellusti ollut ulottanut sakon määrän alentamista emoyhtiöön sen nostaman kanteen yhteydessä, vaikka Pegler Ltd:n, joka oli Tomkinsin tytäryhtiö, nostamassa kanteessa unionin yleinen tuomioistuin oli alentanut sakon määrää tällaisen virheen todettuaan (asia T-386/06, Pegler v. komissio, tuomio 24.3.2011, Kok., s. II-1267, 134 ja 144 kohta),
- 211 Vaikka käsiteltävässä asiassa on totta, että kantaja ei ole vedonnut minkäänlaiseen virheeseen, johon komissio olisi sen mukaan syyllistynyt sille Roca Francen kanssa yhteisvastuullisesti määrätyn sakon määrän laskemisessa, on kuitenkin huomattava, että toisin kuin tämän tuomion 191 kohdassa mainitussa asiassa komissio vastaan Tomkins annetun tuomion 56 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa kantaja esitti muodollisesti argumentin, jolla se vaati unionin tuomioistuinta soveltamaan siihen yhdelle sen tytäryhtiöistä mahdollisesti myönnettävän sakon määrän alentamista. Kyseisen tuomion 56 kohdassa esitettyjä näkemyksiä ei näin ollen voida siirtää käsiteltävään asiaan.
- 212 Tässä tilanteessa kantajan sakon määrän alentamista koskevien vaatimustensa tueksi esittämä toinen argumentti on hyväksyttävä sikäli kuin kantaja vaatii, että siihen sovelletaan Roca Francelle myönnettyä sakon määrän alentamista.

213 Riidanalaisen päätöksen 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa kantajalle yhteisvastuullisesti Roca Francen kanssa määrätyn sakon määrää on näin ollen alennettava kuusi prosenttia eli 402 000 euroa. Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa näin ollen sakon määräksi 6 298 000 euroa.

- -

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia COMP/39.092 - Kylpyhuonekalusteet) 23.6.2010 annetun komission päätöksen K(2010) 4185 lopullinen 2 artiklan 4 kohdan b alakohdassa yhteisvastuullisesti Roca Sanitario, SA:lle määrätyn sakon määrä on 6 298 000 euroa.**
- 2) **Kanne hylätään muilta osin.**
- 3) **Euroopan komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan yksi kolmasosa Roca Sanitarion oikeudenkäyntikuluista.**
- 4) **Roca Sanitario vastaa kahdesta kolmasosasta omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä syyskuuta 2013.

Allekirjoitukset